

Muistio

Vanhus- ja vammaisneuvoston kokous

Aika keskiviikko 30.8.2023 klo 15.00-16.50

Paikka Kunnanvirasto valtuustosali

Asiat

1. Kokouksen alussa todettiin läsnäolijat:

Kuhmoisten kappeliseurakunta	Risto Ojala
SPR:n Kuhmoisten osasto	Arja Korvenranta
Kuhmoisten Seniorit ry	Erkki Häkkinen
Eläkeliiton Kuhmoisten yhdistys ry	Kaija Loippo
Harmoisten kyläyhdistys ry	Jaakko Hännikäinen, poissa
Pataveden-Torvelan kyläyhdistys ry	Hannele Nikkinen
Pihlajakosken kyläyhdistys ry	Lea Sinivaara
Puukkoisten kyläyhdistys ry	Inkeri Haarla-Kettunen
Kuhmoisten Kehitysvammaisten tuki ry	Päivi Sorri, poissa
Kuhmoisten kunta	Sanna Luukkanen, sihteeri

2. Vanhus- ja vammaisneuvoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valinta toimikaudelle 2023-2025

Vanhus- ja vammaisneuvosto valitsi yksimielisesti vanhus- ja vammaisneuvoston puheenjohtajaksi Erkki Häkkinen ja varapuheenjohtajaksi Inkeri Haarla-Kettusen.

3. Vanhus- ja vammaisneuvoston edustajan nimeäminen sivistyslautakunnan kokouksiin (läsnäolo- ja puheoikeus)

Vanhus- ja vammaisneuvosto valitsi sivistyslautakuntaan edustajakseen Inkeri Haarla-Kettusen.

4. Esityslistan hyväksyminen

Hyväksyttiin kokouksen esityslista.

5. Edellisen vanhusneuvoston kokouksen muistio 3/2023

Hyväksyttiin vanhusneuvoston kokousmuistio 3/2023.

6. Erkki Häkkinen laatima vastine Pirkanmaan Aluehallinnon Vanhusneuvoston kyselyyn

Pirkanmaan vanhusneuvostoilta on pyydetty lausuntoja sotepalveluita koskevaan palveluverkkoselvitykseen 23.8. mennessä. Käytiin läpi

vastine, jonka puheenjohtaja laati vanhusneuvoston puolesta. Vastine on muistion liitteenä.

7. Vammaisten asiat

Merkittiin Pirkanmaan vammaisneuvoston kokouksessaan 9.8.2023 käsittelemä palveluverkostomateriaali tiedoksi.

8. Lähitori 6.9 klo 12.00 Kuhmolassa

Vanhus- ja vammaisneuvoston puheenjohtaja on kutsuttu tilaisuuteen esittelemään muistion kohdassa 6 käsiteltyä lausuntoa tilaisuuden yleisölle.

9. Aloitteet

Todettiin, että aloitteita ei ollut.

10. Muut asiat

Merkittiin tiedoksi seuraavat asiat:

- Vanhustyön keskusliitto tarjoaa ikäihmisille ilmaista asuntojen korjausneuvontaa (<https://vtkl.fi/toiminta/korjausneuvonta>)
- Pirhan järjestämä 1. asukastilaisuus Pirkan palveluverkkoselvitystä koskien on järjestetty Ikaalisissa tiistaina 29.8. Tilaisuuden tallenne on nähtävissä Aamulehden verkkosivuilla
- Pirhan verkkosivuilla on palautekanava, johon palveluiden käyttäjät voivat antaa palautetta (<https://www.pirha.fi/palaute>)
- Lea Sinivaara esitteli kotihoidon palvelumuotoja neuvoston jäsenille (ei sairaanhoidollinen toiminta). Pirhan suunnitelmissa on tuottaa perhehoitokoulutusta kevään 2024 aikana. Lähitoritoiminnan kautta ikäihmiset saavat tietoa kotiin ostettavista palveluista, jotka tukevat kotona asumista. Lea kutsuu RR-kotipalvelua / Virpi Rasilaisen esittelemään kotihoidollista toimintaa seuraavaan neuvoston kokoukseen.

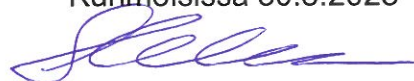
11. Seuraava kokous

Sovittiin, että seuraava kokous pidetään keskiviikkona 20.9. klo 15.00 alkaen.

12. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16.50.

Kuhmoisissa 30.8.2023

Sanna Luukkanen
vanhus- ja vammaisneuvoston sihteeri

Kuhmoisten Vanhusneuvoston kommentit kyselyyn Pirkanmaan palveluiden verkostosta koskien vastaanottopalveluita, työikäisten sosiaalipalveluita, vuodeosastospelvitystä ja päivystyselvitystä

Kysymys 1: Vastaavatko sote-asemien palveluverkosta tehdyt esitykset (fyysiset toimipisteet, liikkuvat palvelut, digitaaliset palvelut) aluevaltuustossa 14.8.2023 hyväksytyjä palvelujen verkoston kehittämisen periaatteita?

Palvelujen kehittämisen periaatteet ovat niin laajat ja laavat käsitteet, että vastaavat pääpiirteittäin kyllä.

Yhdenvertaiset palvelut koko Pirkanmaan alueella eivät toteudu? Tähän vaikuttaa pitkät etäisyydet hoitolaitoksiin

Kysymys 2: Mitä tulee erityisesti huomioida jatkovalmistelussa tai onko muita yleisiä kommentteja?

On huomioitava, että digitaaliset- ja etäpalvelut eivät kaikissa tapauksissa korvaa fyysistä käyntiä. Digitaaliset palvelut ovat pääasiassa muita käyntejä tukeva palvelu, harvoin korvaavia.

Kuhmoisten kunta on vanhusvoittoinen, 60-vuotiaita on yli 55 %, suuri osa kuntalaisista ei pysty asioimaan terveyskeskuksessa pelkästään sähköisesti.

Mitä vanhemmasta ja sairaammasta väestöstä on kyse, sitä suurempi tarve on kasvokkain tapahtuvalle kohtaamiselle ja potilaan tutkimiselle

Etäpalveluiden kehittäminen tarvitsee tuekseen toimivan lähipalvelun jossa lääkärin vastaanotolle on päästävä ilman suurta kynnystä ja hoitotakuun mukaisessa ajassa

Kuhmoinen tarvitsee lähipalvelun eli oman terveyskeskuksen jatkossakin.

Vaikka palveluvalikoima on omassa terveyskeskuksessa pienempi, on se asukkaille helpompaa ja tärkeämpää kuin se että monipalvelukeskus on kaukana.

Kuhmoisten työikäisten sosiaalipalvelut ovat olleet kunnantalolla, ne voidaan varmaan siirtää saman katon alle terveyskeskukseen

Terveysaseman kunto on esitetyissä aineistoissa ristiriitainen, onko esityksen laatija käynyt paikan päällä tutustumassa rakennuksiin?

Toisessa esityksessä todetaan kuntoluokan olevan 1=Rakennus on valmistunut 1961-1975, pinnoissa ja talotekniikassa tekninen käyttöikä päättymässä tai päättynyt. Laaja peruskorjaus odotettavissa 5 vuoden sisällä??

Toisessa esityksessä on KL 4 ja tämä on todenmukainen.

Rakennuksiin on tehty suuret perusparannukset vuosina 2009-2023 yht 2,8 milj €urolla.

Vastaanottoiminnan tulee säilyä ja sen rinnalla tietysti labra- näytteenotto lähipalveluna.

On äärettömän tärkeätä ja järkevää että tehostetun palveluasumisen rinnalla on muutama, esim. 2-4 paikkaa, johon voitaisiin sijoittaa seurantaan muutamaksi päiväksi esim. vanhus lääkehoidon aloituksen ajaksi ja tämä tukisi ja auttaisi kotihoidon toimintaa.

Tällaisia paikkoja oli aiemmin muutaman Päijännekodilla ja olivat hyödyllisiä

Kiirevastaanoton osalta ja radiologisissa palveluissa ollaan tehty yhteistyötä Jämsän kanssa, toivotaan että se onnistuu edelleen

Kouluterveydenhuolto on järkevää hoitaa esitetyllä tavalla.

Hammashuolto on ollut retuperällä jo vuositolkulla vaikka sinnekin järjestettiin uudet ja asianmukaiset tilat.

Kuhmoisten ja tietysti muidenkin reuna-alueiden kohdalla tulee huomioida erityisesti pitkät välimatkat ja siihen liittyvä palveluiden saavutettavuus.

Kuhmoinen on pinta-alaltaan suuri vrt. Tampere ja tieolosuhteet hankalia, erityisesti talvella

- millä kuljetaan, kun ei ole julkista liikennettä ja tieolosuhteet huonot

- vanhusten ja liikuntarajoitteisten kulkeminen

Kysymykset koskien sairaansijareformia

Kysymys 1: Vastaavatko sairaansijareformista tehdyt esitykset (lähisairaalat, kiirevastaanotot, erikoissairaanhoido) aluevaltuustossa 14.8.2023 hyväksytyt palvelujen verkoston kehittämisen periaatteita? Mahdolliset muutosesitykset toivotaan perusteluineen

Periaatteessa kyllä, mutta; - jos Kuhmoisten vuodeosasto lakkautetaan on seuraava lähin Kangasalla 52 minuutin ajomatkan päässä, sinne on vaikeaa omaisten matkustaa

Erikoissairaanhoido on edelleen Tampereella ja se ei tuottane ongelmia.

On tiedossa, että Pirkanmaalta siirretään potilaita jatkohoitoon jopa eri Hyvinvointi Alueelle esim. Kanta-Hämeeseen. Tällainen potilaiden siirtely pistää epäilemään, onko tarkoituksen hakuista lopettaa meiltä vuodeosasto. Sama toiminee myös toisinpäin, tuodaan potilaita hoitoon Kuhmoisten vuodeosastolle? Tällöin myös työpaikat säilyvät Kuhmoisissa ja alueen hyvinvointi lisääntyy säilyvien työpaikkojen muodossa.

Miten on suunniteltu henkilöstön käyttö muutoksen aikana? Mikäli heillä ei ole varmuutta tulevasta työpaikasta on riski menettää nämä henkilöt jonnekin muualle.

Tämä seikka on yksi tärkeimmistä asioista jotta henkilökuntaa saadaan pysymään paikkakunnalla

Mikäli Kuhmoisten vuodeosasto lakkautetaan, tilat tulisi ottaa tehostetun palveluasumisen käyttöön. On todennäköistä että pienin kustannuksin pystyttäisiin huoneet muuttamaan siihen käyttöön. Tällä turvattaisiin oman kunnan asukkaiden pysyminen tutussa ympäristössä.

Näin saadaan työvoima siirrettyä vuodeosastolta näihin palveluihin vastaanotto ym. tehtävistä. Tästä tulisi myös ilmoittaa jo nyt hyvissä ajoin henkilöstölle etteivät he pakene niihin säilytettäviin yksiköihin.

Muita kommentteja

Omaishoitajien vapaan järjestäminen on myös ongelmallinen. Omaisen hoitoon saaminen on osoittautunut suureksi ongelmaksi jotta Omaishoitaja saisi lakisääteisen vapaan tekemästään arvokkaasta ja kustannustehokkaasta hoitajan työstään

Henkilöstön saatavuus on Pirha:n ongelma, Pirha:lle kuulunee hoitohenkilöstön sijoittaminen alueellaan oleviin hoitolaitoksiin??

Esitetystä materiaalista selviää että vuodeosasto on "taloudellisesti hyvin heikosti kannattava"?? Mikä on tämä mittari jolla tällaista voidaan todeta? Onko mittari se että vuodeosastolla ei ole potilaita? Pirhan alueelta siirretään jopa toisen alueen sairaalaan potilaita, mikä estää potilaiden siirtämisen Kuhmoisiin, samalla tavalla auto kuljettaa potilaan tänne kuin toiselle alueelle?

Mikä on se mittari että ikänsä Kuhmoisiin veroja maksaneilta ihmisiltä viedään tällaiset heille tärkeät palvelut Alueen jopa toiselle laidalle pitkän matkan päähän??

Pirkanmaan sairaalapalveluiden johtaja Juha Kinnunen puhui kesäkuussa 12 minuutin matka-ajasta vuodeosastolta kotiin. Nyt hän puhuu noin 30 minuutista. Kuhmoisten osalta tämän suunnitelman kautta matka-aika on vähintään tunti, talvella enemmänkin. Kuhmoisten pinnanmuodostuksesta johtuen saattaa kulua jopa 1,5tuntia päästä edes nykyiseen terveyskeskukseen

Löytyipä selvä asiavirhekin annetuista asiakirjoista,

"Kuhmoinen on pieni vuodeosastollinen yksikkö, josta on pitkään tehty yhteistyötä Jämsään, mm. kiirevastaanoton osalta. Alueelta huonot liikenneyhteydet **itään**. Pisteestä luopumista kannattaa selvittää myöhemmin."

Konsulttiyhtiö laski Pirkanmaan hyvinvointialueelle (Pirha) vuodeosastojen saavutettavuutta henkilöautolla 10–15 minuutin ja yli 30 minuutin ajoilla. Laskelma tehtiin erikseen koko väestölle ja yli 65-vuotiaille. Haarukointi on Kinnusen mukaan tarpeen valmistellessa keskittämisesitystä.

Jatkossa jos ja kun vuodeosastopaikat lakkautetaan, olisi ensiarvoisen tärkeää saada pidettyä olemassa olevat Tehostettu palveluasuminen Kuhmoisissa käytössä ja täynnä ja niitä voisi jopa lisätä, koska tilaa on.

Kotihoito on se kaikkein tärkein asia vanhustenhoidossa, jotta saataisiin jokainen pysymään mahdollisimman pitkään kotona. Tällä hetkellä suurin ongelma on se, että kotona pitäisi pysyä yhä huonokuntoisempana ja samanaikaisesti kotihoidon saamisen kriteereitä kiristetään

Tehdyssä "raportissa" on myös selkeä "virhe" kohdassa Perus- ja lukioasteen koulut kunnittain Pirkanmaalla 2022. Taulukossa todetaan että Kuhmoisissa EI olisi lainkaan oppilaitoksia??

Täällä on uusi, vuonna 2023 alussa käyttöön otettu koulurakennus jossa toimii ala- ja yläaste sekä lukio.

Aikataulu vuodeosaston lakkauttamiselle on liian kiireinen?

Ehtiikö Kotisairaala, Liikkuva klinikka, ja digivastaanotot kehittyä ja asiakkaat omaksua käytännöt kesäkuu 2024 mennessä?

Ehdotan henkilökunnan kanssa käytäviä muutoskeskusteluja ja motivointia pysymään oman kunnan alueella. Heissä on suuri voimavara ja paikallistuntemus. Myös kustannustehokasta työmatkat kodin ja työpaikan välillä. Henkilökunnan saatavuus, pysyminen tehtävissään, tarjoaminen haastavia ja mielenkiintoisia tehtäviä on ensiarvoisen tärkeää huomioida.

Miten on ajateltu käyttää Kuhmoisten vuodeosaston tyhjeneviä tiloja?

Ehdotus: kuntoutustoimintaa, omaishoitajien vapaapäivien ajaksi hoitopaikat, tilapäisen ympärivuorokautisen hoidon tarpeen toteutukseen, terapiatiloja mielenterveysasiakkaille, kotihoidon tukena tarpeen vaatiessa nopee vuodeosastoseurantaa. Kotihoito kuntoon, kodin muutostyöt tarvittaessa.

Etsitään mahdollisuuksia muutoksesta. Tarpeiden kartoitus ottaen huomioon Kuhmoisten asukkaiden ikä, etäisyys, kulkemisen mahdollisuudet.

LOPUKSI

Terveysaseman toiminta, lääkärin vastaanotto, fysioterapia ja laboratorion toiminta nykyisellään jatkuttava. Suun terveydenhoito on saatava asialliselle tasolle, tämä koskee myös erityisesti ikäihmisiä.

Vuodeosaston toiminta pitää Kuhmoisissa taata ainakin niin kauan kunnes ns. "Kunniavelka" nykyisille ikäihmisille on maksettu

Terveisin

Erkki Häkkinen, Kuhmoisten vanhusneuvosto ja Pirkanmaan vanhusneuvoston jäsen

Lea Sinivaara, Kuhmoisten vanhusneuvoston jäsen

Asiantuntijat

Martti Kankkunen, kunnanvaltuuston puheenjohtaja

Sirpa Markkanen, terveyskeskuslääkäri

Johanna Peltonen, varavaltuutettu Pirkanmaan Aluevaltuusto